

Van **structuur** naar *proces*

Deze website heeft zich sinds zijn oprichting in eerste aanzet vooral de opgave gesteld zich te richten op de structurele patronen die zich op de langere termijn kunnen voordoen. Dat geldt allereerst voor de drie verschillende vormen van krimp en stagnatie in eigen land : krimp van de bevolkingsomvang , van het land en na de crisis van 2008 ook van de economie. Later kwam daar het thema van de Europese ontwikkeling bij: van het Europa van de natiestaten naar het Europa van de stedelijke netwerken. Steeds ging het allereerst om herkenning van patronen die vanuit vigerende interpretatiekaders onopgemerkt bleven. Vanuit die herkenning werd steeds de vraag gesteld of en hoe nu al voorgesorsteerd kon en moest worden op ontwikkelingen die zich op langere termijn ten volle zouden ontfouwen. Om daar een adequaat antwoord op te kunnen is het nodig om zich behalve in de structuur van de patronen ook te verdiepen in de processen waarin deze veranderende patronen zich kunnen voltrekken. Naast de focus op de structuur verdient nu het proces vooral nadere aandacht. Het is een kentering dat op deze site al langer gaande is [zie de diverse concrete (regionale) onderzoeken onder de knop **Archief**] maar nu ook de komende tijd ook in algemeen methodische zin als benaderingswijze vorm zal gaan krijgen. Daarbij gaan we ons met name *toespitsen op de volgende vier thema's met - waar mogelijk- bijbehorende projecten.*

=De Nieuwste Kaart van Nederland

Hoe krijgen we vat op de concrete ontwikkelingen in de interactie tussen water, demografie, economie en ver-/ontstedelijking, waarbij het water als randvoorwaarde geldt voor de ontwikkelingen op de andere terreinen > zie het redactioneel in het vorige [herfst]nummer van dit kwartaaljournaal –zie onder de knop **Archief** [*Waagt Nederland zich eindelijk de 21^e eeuw in?*] en het artikel *Boven en onder de 'drooglijn' Groningen-Antwerpen* in dit nummer.

=In de uitverkoop? Over de onzekere toekomst van de transformatie van het Nederlandse [midden]bestuur

Een groot deel van de hedendaagse bestuursorganen lijkt in de uitverkoop te gaan. Bevoegdheden van provincies worden uitgekleeft. Kunnen die provincies dan niet net zo goed opgeheven worden? Gemeentes krijgen er taken bij en worden gedwongen samenwerkingsverbanden , maar krijgen zij daarmee meer of juist minder macht, bijvoorbeeld ten opzichte van het Rijk? Hoe verhouden zich deze bestuurlijke transformaties ten opzichte van problematiek de drievoudige krimp? En ten opzichte de ontwikkelingen in de 'EURandstad', het 'Europa van de stedelijke netwerken'?

=EURandstad en Europees middenbestuur

Van het Europa van de natiestaten naar het Europa van de stedelijke netwerken - dat zou het toekomstperspectief voor het demografisch krimpende maar zich tegelijkertijd verder verstedelijkende werelddeel moeten zijn. Maar langs welke lijnen gaat dit proces eigenlijk verlopen war zijn de beslissende momenten daarin? Waar komen de eerste barsten in de harde noten van de meest centralistische staten. Vooral aan de hand van het Franse geval [de hardste noot?] volgen we dit proces al > zie de artikelen: *Bij de recente jacquerieën in Frankrijk: krijgen de centralistische eenheidsstaten het moeilijk?* en *De betekenis van Renzi's en Valls' bestuurlijke hervormingen: Europa is wel een mis waard* > zie onder knop **Archief** Winter 2014, resp. Mei 2014]. Komend jaar wil de Franse regering echt gaan doorpakken met de opschaling van de *régions* [naar hetzelfde formaat als de Duitse *Länder*] en de toedeling van meer bevoegdheden aan dit bestuursniveau. *Le grand big bang des régions françaises* kondigde *Le Monde* al aan [23 nov. 2014]. We houden u op de hoogte.

=Noordzee - de ruimtelijke dynamiek van een wereldzee

Ruim tien jaar geleden verscheen *Noordzee Cartografie van een wereldzee* [Jeroen Barendse, Jan de Graaf en Steven van Schuppen, 2004]. Over de ruimtelijke betekenis van deze zee voor Europa berichten wij op deze site onder meer in het artikel *Wadden en Hanze: de duurzame energiecluster van Randstad Europa* [knop **Archief**, Herfst 2013]. Noordzee en Oostzee vormen in deze benadering een eenheid, verwijzend naar eeuwen van weleer en vooruitwijzend naar de groeiende geo-economische en geopolitieke betekenis van de noordelijke zeeën [smelten van de ijskappen, vrijkomen van vindplaatsen van nieuwe grondstoffen > zie o.m. *Het warme noorden*, de aflevering van 16 nov. 2014 van het tv-programma **Tegenlicht**.] Ontstaat er in de toekomst een trits Noordzee - Oostzee - Witte Zee? En wat zijn de gevolgen daarvan op duurzaamheidsgebied?